

## AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3392/2020. (X. 29.) AB VÉGZÉSE

### alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

#### v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.I.35.236/2018/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

#### I n d o k o l á s

- [1] 1. Egy gazdasági társaság indítványozó jogi képviselője (Szegedi Ügyvédi Iroda, képviseli: dr. Szegedi László ügyvéd) útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján. Az indítványozó kérelme arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a Kúria Kfv.I.35.236/2018/5. számú ítélete alaptörvény-ellenes, és ezért azt – a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: KMB) 10.K.27.496/2017/8. számú ítéletére kiterjedő hatállyal – semmisítse meg.
- [2] Az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy lényege az alábbiak szerint foglalható össze az Alkotmánybíróság számára rendelkezésre bocsátott iratanyag alapján.
- [3] 1.1. A másodfokú adóhatóság által elrendelt megismételt adóigazgatási eljárásban a kristálycukor kereskedelemmel foglalkozó indítványozót az elsőfokú adóhatóság általános forgalmi adó (a továbbiakban: áfa) adónem tekintetében ellenőrizte, és azt állapította meg, hogy 2013 augusztusában nem valósult meg az a 22 ügylet, amelyről az indítványozó ún. Közösségen belüli termékértékesítésről szóló számlát állított ki szlovákiai vevő feltüntetésével. Az áru nem hagyta el Magyarország területét, ezért a Közösségen belüli termékértékesítésből fakadó áfamentesség nem alkalmazható az előbbi ügyletekre. Az indítványozó egy mesterségesen létrehozott számlázási lánc tagja volt, és elmulasztotta megtenni mindazokat az alapvető intézkedéseket, amelyekkel a vevő létezéséről, valós működéséről meggyőződhetett volna, illetve amelyek alapján felismerhette volna, hogy adókiijátszás részesévé vált. Az elsőfokú adóhatóság a 2086499139 számú, 2017-ben hozott határozatával az indítványozó terhére adóhiánynak minősülő adókülönbözetet állapított meg, adóbírságot szabott ki és késedelmi pótlékot számított fel. Ez a határozat már nem tartotta fenn a megelőző eljárás azon megállapításait, miszerint az indítványozó 2013 nyári hónapjaiban jogosulatlanul alapított áfalevonási jogot a kristálycukor belöldi beszerzéseire.
- [4] A másodfokú adóhatóság 2233891087 számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést. Indokolásában hangsúlyozta, hogy a belöldi ügyletek áfa ezelése már nem volt vitatott a megismételt eljárásban, tehát az indítványozó rendelkezhetett elegendő mennyiségű áruval és gyakorolhatta a beszerzéseket terhelő áfa levonásának a jogát. Az azonban nem volt bizonyított, hogy megvalósult volna a termék adómentes Közösségen belüli értékesítése, továbbá az volt megállapítható, hogy az indítványozó a tőle elvárható körütekintést nem tanúsította az értékesítés során.
- [5] 1.2. Az indítványozó keresetet nyújtott be a másodfokú adóhatóság fenti határozatával szemben, amelyben annak – az elsőfokú határozatra is kiterjedő – hatályon kívül helyezését kérte. Keresetében előadta azt is, hogy az alperes határozata azért jogszabálysértő, mert az elsőfokú adóhatóság nem tett eleget az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 140. § (2) bekezdésének, hiszen nem a megelőző eljárásban kapott utasítás szerint járt el. Hivatkozott továbbá arra, hogy a hatóságok nem tettek eleget tényállás-tisztázási kötelezettségüknek [Art. 97. § (6) bekezdés], hibás következtetéseket vontak le, az indítványozó javára szolgáló körülményeket fel sem tárták, nem is értékelték.
- [6] A KMB 10.K.27.496/2017/8. számú ítéletével az indítványozó keresetét elutasította, mert az alaptalan volt. A KMB arra a meggyőződésre jutott az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) gyakorlatában kikristályosodott elvek mentén haladva, hogy az adóhatóság megfelelően bizonyította, hogy az indítványozónak, amenny-

nyiben a tőle elvárható körütekintést tanúsítja, tudnia kellett volna arról, hogy nem valósult meg a kristálycukor Szlovákiába történő eladása.

- [7] 1.3. Az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához, amelyben előadta, hogy a KMB tévesen alkalmazta az 2/2011. (V. 9.) KK véleményt, rosszul alkalmazta az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) ítéleteiben lefektetett jogelveket és az Art. több rendelkezését is megsértette, így különösen az Art. 140. §-át és 99. § (2) bekezdését.
- [8] A Kúria a Kfv.I.35.236/2018/5. számú ítéletével elutasította az indítványozó felülvizsgálati kérelmét. Indokolásában leszögezte, hogy a KMB a peres eljárás szabályainak megfelelően járt el, a tényállást pontosan rögzítette, döntését kimerítően indokolta, az Art. szabályait is megfelelően alkalmazta és követte az EUB ítéleteiből levezetett szempontokat.
- [9] 2. A Kúria sérelmezett ítéletével szemben az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Abtv. 27. §-a alapján, amit a főtktár felhívására kiegészített. Arra hivatkozott, hogy a Kúria Kfv.I.35.236/2018/5. számú ítélete sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, E) cikk (3) bekezdését, XXIV. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) bekezdését és „XXXI. cikk 28. pont”-ját (helyesen az Alaptörvény 28. cikkét). A Kúria ítéletén túl a KMB jogerős ítéletének a megsemmisítését is kérte az előbbi sérelmek miatt.
- [10] 2.1. Az indítványozó az EUB gyakorlatával ütköztette a sérelmezett ítéletet alkotmányjogi panaszbeadványában. Előadta, hogy az EUB által megfogalmazott követelmények sérültek az ügyében, emiatt a Kúria ítélete az Alaptörvény E) cikk (3) bekezdésébe ütközik. Az EUB határozatának megtevesztő átfogalmazása is alaptörvény-ellenes. Ezen túl teljes mértékben alaptörvény-ellenes a támadott ítélet, mert sérti a tényállás-tisztázási kötelezettséget, az új eljárásra utasítás szabályait, és olyan kifejezéseket – mint például a „hitelt érdemlő” vagy a „minden kétséget kizáró módon” – használ, amelyeket sem a magyar, sem az uniós jog nem tartalmaz. „Nem létező jogi klauzulára nem lehet eredményesen hivatkozni, mert az Alaptörvény ellenes” az indítványozó érvelése szerint.
- [11] 2.2. Indítvány-kiegészítésében az indítványozó azt adta elő, hogy az ügyében folytatott eljárások sértik a tisztességes eljáráshoz való jogot, mert a bíróságok helytelen ítéleteket hoztak. Az áfát ugyanis nem neki, hanem a vevőjének kellene megfizetnie. A szlovák adóhatóság semmilyen intézkedést nem tett a szlovák vevővel szemben, amely a szlovák törvényeknek mindenben megfelelt, azaz adócsalás nem történt. „Ezen esetben ott látom az Alaptörvény megsértését, hogy a bíróság külön felhívásunk ellenére sem vizsgálta ezen vetületét a dolgnak.”
- [12] Az indítványozó további EUB döntéseket idézett és elemzett. Ezekből azt a következtetést vont le, hogy téves az az álláspont, amely szerint neki kell viselnie a terheket. Hivatkozott a Kúria joggyakorlat-elemző csoportjának egyik összefoglaló véleményére (Az Európai Unió jogának alkalmazása: az előzetes döntéshozatali eljárások kezdeményezésének tapasztalatai) is. Ezeket követően előadta, hogy „[a] fentiekből összefoglalóan látszik, hogy a kifogásolt döntések nem teljesítik az alkotmányosság követelményét, mivel azzal nincsenek összhangban”.
- [13] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [14] 3.1. A kérelmező gazdasági társaság alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, és érintettsége fennáll, mivel a támadott végzéssel befejezett bírósági eljárásban felperes volt. Jogorvoslati jogát kimerítette, amikor keresetet nyújtott be az alperesi adóhatóság határozatát vitatva. A támadott döntéssel (a Kúria ítéletével) szemben további jogorvoslati eljárás nem állt a rendelkezésére. Az indítvány felhívja az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó rendelkezést (Abtv. 27. §), kifejezett kérelmet tartalmaz a jogkövetkezmények megállapítására, valamint pontosan megjelöli a sérelmezett kúriai ítéletet, amelyhez képest az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőn belül nyújtotta be indítványát.
- [15] 3.2. Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az indítványozó Alaptörvényben biztosított joga sérelmét állíthatja. Az Alkotmánybíróságnak töretlen a gyakorlata azzal kapcso-

latban, hogy „a jogbiztonság önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog, így a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani” [3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [14]; 35/2017. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [14]; 3053/2019. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [8]; 3206/2020. (VI. 11.) AB végzés, Indokolás [19]]. Az indítványozó alkotmányjogi panaszának a B) cikk (1) bekezdésére alapított eleme azonban nem ezt tartalmazza, így az nem felel meg a befogadhatóság törvényi feltételeinek, ezért érdemi vizsgálatára nem kerülhetett sor.

- [16] Az Alkotmánybíróság megállapította továbbá azt, hogy az Alaptörvény E) cikk (3) bekezdése nem tekinthető az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának [lásd legutóbb: 3039/2020. (II. 24.) AB végzés, Indokolás [22]], hanem az uniós jogot teszi a magyar jogrendszer részévé [vö. 2/2019. (III. 5.) AB határozat, Indokolás [20]; 3282/2019. (XI. 5.) AB végzés, Indokolás [9]]. Így e panaszem befogadására sincs lehetőség.
- [17] Az Alkotmánybíróság azt is megállapította, hogy az Alaptörvény 28. cikke sem minősül Alaptörvényben biztosított jognak, ezért az erre vonatkozó panaszem érdemi vizsgálata sem végezhető el. Az Alaptörvény 28. cikk cikkének címettjei a bíróságok [lásd legutóbb például: 3159/2020. (V. 21.) AB végzés, Indokolás [17]; 3150/2020. (V. 15.) AB végzés, Indokolás [19]].
- [18] 3.3. A határozott kérelem követelménye azt is magában foglalja, hogy az indítványnak egyértelműen elő kell adnia az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, továbbá indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével [vesd össze: Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pont]. „Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint pedig az indokolás hiánya [lásd pl.: 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3245/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [10], [13]] az ügy érdemi elbírálásának akadályá.” [Lásd legutóbb: 3353/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [21]] Visszautasításra ad okot az is, ha az indítványozó érvelése nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást. Az alkotmányossági összefüggéseket tehát be kell mutatnia az indítványozónak [a legutóbbi gyakorlatból lásd például: 3053/2019. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [12]; 3231/2018. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [13]; 3327/2019. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [14]; 3353/2019. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [21]; 3077/2020. (III. 18.) AB végzés, Indokolás [17]].
- [19] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a tisztességes hatósági eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés] és a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] körében az indítvány és annak kiegészítése nem teljesíti az előbbi befogadási feltételeket. Az indítványozó ugyanis alkotmányjogilag értékelhető levezetés nélkül adta elő panaszát. Abból nem derül ki, hogy a Kúria ítélete miért sértene az Alaptörvény fenti szabályait. Az előadott sérelmek az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével nincsenek összekapcsolva. Az indítvány valójában arról szól, hogy az indítványozó szerint mennyiben tért el a Kúria az EUB gyakorlatától. Csupán általánosságban fogalmazott úgy az indítványozó, hogy az ügyében hozott ítéletek az Alaptörvénnyel nincsenek összhangban, azok tisztességtelenek mind hatósági, mind bírósági vonatkozásban.
- [20] Megjegyzi az Alkotmánybíróság, hogy állandó gyakorlata szerint „a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon” [elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; legutóbb lásd: 3241/2020. (VII. 1.) AB végzés, Indokolás [37]]. Az indítványozó szerinti vélt vagy valós jogszabálysértés nem szolgálhat alapul az Alkotmánybíróság eljárására. Az EUB adójogi gyakorlatának konkrét ügyre való alkalmazása adójogi szakkérdés [lásd az illetékekkel kapcsolatban: 3208/2020. (VI. 11.) AB végzés, Indokolás [37]].
- [21] 4. Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg a befogadhatóság feltételeinek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján tanácsban eljárva az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontja, és 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontja, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. október 13.

Dr. Szalay Péter s. k.,  
tanácsvezető alkotmánybíró

*Dr. Szalay Péter s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Dienes-Oehm Egon*  
alkotmánybíró helyett

*Dr. Szalay Péter s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó*  
előadó alkotmánybíró helyett

*Dr. Szalay Péter s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Salamon László*  
alkotmánybíró helyett

*Dr. Szalay Péter s. k.,*  
tanácsvezető alkotmánybíró  
az aláírásban akadályozott  
*dr. Szabó Marcel*  
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1121/2019.

• • •